

Juha Pöysä

Stina Girs: *Sydän edellä* -levyn syntyprosessi

Levyn kirjoitus ja äänitys muusikon ja musiikintekijän
näkökulmasta

Metropolia Ammattikorkeakoulu
Muusikko (AMK)
Pop/jazz-musiikki
Opinnäytetyö
25.4.2012

Tekijä(t) Otsikko	Juha Pöysä Stina Girs: <i>Sydän edellä</i> -levyn syntyprosessi
Sivumäärä Aika	24 sivua + 1 liitettä 25.4.2012
Tutkinto	Muusikko (AMK)
Koulutusohjelma	Pop/jazz-musiikki
Suuntautumisvaihtoehto	Instrumentalisti
Ohjaaja(t)	Lehtori, MuM Jukka Väisänen Lehtori, MuM Jarmo Hynninen
<p>Tässä työssäni tutkin vuoden 2011 <i>Idols</i>-laulukilpailussa pitkälle päässeeseen laulaja Stina Girsin <i>Sydän edellä</i> -esikoislevyn valmistelua ja valmistumista aina kilpailusta tippumisesta levyn julkaisukeikkaan asti. Kirjoitimme levyn musiikista ja tekstistä suurimman osan Stinan ja hänen yhtyeensä, johon itsekkin kuulun, voimin. Tämä yhtye oli olemassa jo ennen <i>Idols</i>-ohjelmaa ja meille jokaiselle tämän kokoluokan projektiin osallistuminen oli uusi ja tärkeä kokemus. Suuren työn sekä toki hieman onnen ja sattumankin kautta osallistuimme lopulta levyn tekoon sekä musiikin kirjoittajina että studiomuusikoinakin. Tarkastelen prosessia muusikon ja musiikinkirjoittajan näkökulmasta ja kiinnitän erityistä huomiota siihen, kuinka vielä melko tuntemattomat ja kokemattomat tekijät pääsivät näin suureen rooliin suuressa, valtakunnalliseen jakeluun menneessä suuren levy-yhtiön kaupallisessa julkaisussa.</p> <p>Työssäni käyn projektin läpi vaihe vaiheelta ja keskityn pohtimaan mm. seuraavia näkökulmia: Miten päädyimme Stinan yhtyeen kanssa näin syvälle tämän äänitysprojektin keskiöön? Mitä oivalluksia matkan varrella tehtiin? Miten kasvoinkin muusikkona ja musiikin tekijänä albumin teon aikana? Prosessin aikataulu oli erittäin kiireinen ja paineet olivat kovat, mutta tästäkin syystä prosessi oli myös todella opettavainen ja kiinnostava. Heti Stinan putoamisen jälkeen pohdimme keskenämme Stinan musiikkia ja tulevaisuutta. Sen jälkeen kirjoitimme pian ensimmäiset kappaleet ja heti niistä innostuttiin voimakkaasti levy-yhtiössä. Kun vielä hieman myöhemmin onnistuimme vakuuttamaan päättävät tahot taidoistamme studiomuusikoina, olimme jatkuvasti vahvasti mukana prosessissa, josta tuloksena on Stina Girsin vahva esikoisalbumi sekä alkuvuonna 2012 viikkokausia Radio Novan soitetuimpana kappaleena pysytellyt levyn kakkossinkku <i>Anna mun mennä</i>. Menestys on ollut riittävää pitämään työryhmän neuvottelupöydän ääressä ja tällä hetkellä suunnitteilla on Stinan toinen albumi. Työtilaisuutena tämä on ollut ainutlaatuisen hieno ja uskonkin, että tämä raportti on kiinnostavaa luettavaa jokaiselle artistien kulissien takana tehdystä työstä kiinnostuneelle.</p>	
Avainsanat	laulukirjoitus, studiomuusikkous, levynteko, kitara

Author(s) Title	Juha Pöysä The Making Of The Album Sydän edellä By Stina Girs
Number of Pages Date	24 pages + 1 appendices 25 April 2012
Degree	Bachelor Of Music
Degree Programme	Pop/jazz Music
Specialisation option	Music Performance
Instructor(s)	Jukka Väisänen, M.Mus. (Master Of Music) Jarmo Hynninen, M.Mus. (Master Of Music)
<p>In this thesis I will examine the preparation and completion of the album Sydän edellä by 2011 Finnish Idol -finalist Stina Girs, from her elimination from the program till the album release show. Stina and her band, which I am a part of, wrote most of the music on the album. The band was together already before Stina's participation on the program and a project of this magnitude was a new and invaluable experience for every one of us. Due to hard work and, of course, a bit of luck and coincidence, we were able to participate in the making of this album as songwriters as well as studio musicians too. I'm looking at this process from the point of view of a musician and a songwriter, with a particular emphasis on how relatively unknown and inexperienced people played such an important part on such a big, nationally distributed commercial major label release.</p> <p>In my thesis I will walk through the project step by step, while focusing on these points: How did we end up so deep in the middle of this album project with Stina's band? What kind of breakthroughs did we experience along the way? How did I grow as a musician and music maker during the making of this album? The timetable of this process was very tight and pressure was heavy, but partly for this reason the process was also very interesting and a great learning experience. Right after Stina got eliminated from the tv-program we gathered by ourselves to ponder on her future and her music. Soon after that we wrote the first songs for her and with them we got the record label immediately very excited. A little later, as we managed to prove ourselves as musicians, we were constantly involved deeply in the process, out of which we got a strong debut album for Stina Girs as well as the song Anna mun mennä, which was the song that got the most airtime for weeks in early 2012 on one of the largest finnish nationwide radio stations. The success has been sufficient to keep the work group by the negotiation table and at the moment planning has started on Stina's second album. As a job opportunity, this has been uniquely great and I have no doubt that this report will be a very interesting read for everyone who's interested in the work done behind the scenes of a recording artist.</p>	
Keywords	Songwriting, studio-musicianship, record making, guitar

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Työn käsitteitä	3
3	Projektin taustat	4
3.1	Formaattilähtöinen julkisuus	6
3.2	Ensimmäiset uudet kappaleet ja levy-yhtiön innostus	7
3.3	Tuottajan valinta ja esituotannon käynnistys	10
3.4	Studiotoiminnasta	11
3.5	Ensimmäiset äänityssessiot	12
4	Loput levystä: Nopea aikataulu	13
4.1	Kappaleiden kirjoitus	13
4.2	Kappaleiden sovitukset	16
5	Loppulevyn äänityssessiot	18
5.1	Magnusborg	19
5.2	Sonic Kitchen	19
5.3	Viime hetken sovitukset ja päällesoitot	20
6	Pohdinta	21
	Lähteet	24
	Liitteet	
	Liite 1. <i>Sydän edellä</i> -CD-levy	

1 Johdanto

Opinnäytetyössäni käsitellään Stina Girsin levyn syntyvaiheita ensimmäisten kappaleiden kirjoituksesta lähtien. Tutkittavana on erityisesti oman roolini sekä työryhmän toiminnan kehitys. Nostan työssäni esiin transkriptioiden kautta esimerkkejä levyllä soittamistani kitaraosuuksista sekä kappaleiden kehityksestä osin hyvin kiireisen prosessin aikana. Levyn valmistumiseen oli ensimmäisten kappaleiden kirjoituksesta laskien noin kolme kuukautta, joten tahti oli kova ja paineet suuret. Silti, ja ehkä etenkin tästä syystä, tämä prosessi oli itselleni, Stinalle ja kaikille yhtyeen jäsenille varsin opettavainen ja tärkeä kokemus. Työni kautta voi toivottavasti nähdä vielä varsin kokemattomien muusikoiden ja musiikin tekijöiden kasvun ja kehityksen tämän levyn teon aikana. Lopputulokseen on kaiken huomioon ottaen oltava vähintäänkin tyytyväinen.

Bändin osuus tämän levyn synnyssä on ollut huomattava. Yhtye osallistui alusta lähtien sävellys-, sanoitus- ja ennen kaikkea sovitusyöhön voimakkaasti ja useimmat harjoituksissa syntyneet ideat päätyivät levyllä asti. Oma roolini oli lopulta yllättävän laaja: Olen yhtyeessä ensisijaisesti kitaristin roolissa, mutta myös sävelsin levyllä musiikkia ja osallistuin sanoitusten tekoon. Kahden kappaleen demot tehtiin minun laitteistollani ja katson olleeni niistä vastuussa, joskin demot syntyivät yhteisen kirjoitussession yhteydessä. Studiossa sain ideoida paljon omia osuuksiani ja soundimieltymykseni menivät hyvin läpi. Koen, että vaikka solisti luonnollisesti on musiikin ytimessä ja etualalla, on muusikkopersonani myös lopulta tietyiltä osin hyvin kuultavissa levyllä.

Stina Girs on vuoden 2011 *Idols*-tv-ohjelmasta viiden parhaan joukosta tippunut laulaja, jonka kanssa olen itse tehnyt yhteistyötä tiiviisti jo vuodesta 2001 lähtien. Albumin julkaisi Sony Music Finland -levy-yhtiö, jolla oli tuona vuonna optio levytys sopimukseen kaikkien kauden semifinaaliin ja finaaliin päässeiden kilpailijoiden kanssa. Stina tippui ohjelmasta toukokuussa ja levy-yhtiö ilmaisi kiinnostuksensa piakkoin tämän jälkeen. Yhtye meillä oli olemassa jo ennen Stinan osallistumista *Idolsiin*, joten oli luonnollista jatkaa yhteistyötä tutulla ammattitaitoisella ja innokkaalla porukalla. Aluksi levy-yhtiö kiinnostui Stinan omista vanhoista englanninkielisistä

demoista, mutta heti alkukesästä saimme kolmen hengen co-write¹ -porukassa valmiiksi kolme suomenkielistä kappaletta, joiden myötä levy-yhtiö innostui toden teolla. Tämä myös näytti vakuuttavan levy-yhtiön siitä, että Stinan omat yhtyetoverit voivat olla projektille arvokas voimavara. Katson itse, että saimme tässä vaiheessa niin kutsutusti jalkamme lujasti oven väliin. Näistä ensimmäisistä kolmesta kappaleesta kaksi päätyi ensimmäisiksi sinkkujulkaisuiksi.

Ensimmäisten demojen jälkeen alettiin etsiä tuottajaa levyille. Muutamia nimiä heitettiin ilmaan ja lopulta tartuttiin henkilöön nimeltä Aku Sinivalo. Akun aiempiin töihin kuuluvat mm. Sunrise Avenue -yhtyeen levyt sekä toisella *Idols*-kaudella toiseksi tulleen Katri Ylanderin ensimmäinen levy. Tuottaja on itse muusikko ja hän on aiemmin työskennellyt pitkälti omien luottosoittajiensa kanssa, joten yhtyeemme osallistuminen äänityssessioon oli hänellekin poikkeuksellinen työskentelytapa.

Stinan voimakkaimmat vaikuttajat sekä laulun että laulunkirjoituksen suhteen löytyvät yhdysvaltalaisesta country-popista (artisteina mainittakoon mm. Taylor Swift ja Shania Twain), joten sieltä myös *Sydän edellä* -levyn musiikki vahvasti kumpuaa. Ennen kaikkea tuona keväänä 2011 vahvasti esillä ollut Yhdysvaltalaisyhtye Lady Antebellum oli vahvana suuntaviivana. Levy-yhtiö tarttui tähän konseptiin vahvasti ja vaikutelmaa haettiin mm. viulun, pedal steel -kitaran ja slide-kitaran voimin. Steel-kitaraa levyllä soittaa Olli Haavisto. Viulua soitin levyille itse ja viuluosuudet sävelsimme yhteistyössä tuottajan kanssa. Valmiilla levyllä voi lopulta kuulla vähän muunlaisiakin vaikutteita, mutta kaiken kaikkiaan country pop -linjalla pysyttiin melko hyvin.

Opinnäytetyössäni olen päätenyt pohtimaan mm. seuraavia kysymyksiä: Miten päädyimme Stinan yhtyeen kanssa näin syvälle tämän äänitysprojektin keskiöön? Mitä oivalluksia matkan varrella tehtiin? Miten kasvoin muusikkona ja musiikin tekijänä albumin teon aikana? Kaikkiaan tämä albumi valmistui aikamoisen paineen alaisena ja se osaltaan pakotti itse kutakin ylittämään itsensä monin tavoin. Tämä prosessi oli opettavainen ja uskon näiden kokemusten antavan paljon sekä kannustavia että varoittavia esimerkkejä albumin teosta ja studiomuusikkoudesta.

¹ ks. luku 2

2 Työn käsitteitä

Demo tarkoittaa kappaleesta tehtyä esittelyversiota. Demo voi tarkoittaa myös pienimuotoista, useampia kappaleita sisältävää äänitettä tai vaikkapa videoleikettä.

Co-write tarkoittaa työryhmätyöskentelynä tapahtuvaa musiikin kirjoitusta. Co-write -sessiossa voi periaatteessa olla mukana kuinka paljon ihmisiä tahansa, mutta henkilökohtaisen arvioni ja kokemuksen perusteella tehokkainta työskentely on korkeintaan neljän hengen ryhmässä.

Sinkku tai *sinkkujulkaisu* tarkoittaa tässä yhteydessä artistin yksittäisenä julkaistua kappaletta. Sinkku-kappaletta tarjotaan yleensä radioihin soittettavaksi ja niiden avulla on helpompi hankkia näkyvyyttä ja kuuluvuutta artistille ja albumille.

Cover-kappale on artistin tai bändin keikalla tai levyllä soittama, jonkun toisen artistin alun perin esittämä kappale.

A&R-Manager. Artist and repertoire (suom. ohjelmisto) -edustajat, lyhennettynä A&R-managerit, ovat levy-yhtiön ihmisiä, joiden tehtävänä on löytää uusia kykyjä ja edistää yhtiön muusikoiden uria. A&R-manager on vastuussa edustamiensa artistien kaupallisesta menestyksestä, eikä A&R-managerilla yleisestä uskomuksesta poiketen ole oikeutta tehdä artistin kanssa levytyssopimusta suoraan, vaan hän joutuu ensin vakuuttamaan levy-yhtiön johtoportaan artistin kyvyistä ja potentiaalista. (Borg 2008, 35.)

Pohjat tarkoittavat ensimmäiseksi äänitettäviä rumpu-, basso-, kitara- ja mahdollisesti myös kosketinsoitinraitoja, joiden päälle soitetaan kaikki muu materiaali ja lauletaan lauluosuudet.

Klikki on slangisana metronomille. Klikki pitää yllä tiettyä tempoa ja helpottaa studiotyöskentelyä etenkin, kun nauhoitetaan tietokoneelle.

Slapback-viive tarkoittaa todella lyhyttä viive-kaikua. Kitaran ääni siis toistuu kerran varsin lyhyellä viiveellä. Tällaista kitarasoundia on käytetty paljon mm. vanhassa rock- ja rockabilly-musiikissa.

Singback tarkoittaa esitystä, jossa kaikki soitto tulee nauhalta, mutta laulut lauletaan oikeasti. Usein monen esiintyjän tv-tapahtumissa tahdotaan käyttää singback-metodia ylimääräisen säätämisen minimoimiseksi ja hyvän soundin varmistamiseksi.

Gramex on tekijänoikeusjärjestö, joka valvoo tallenteilla soittavien muusikoiden tekijänoikeuksia ja hallinnoi kappaleiden esittämisestä maksettavia korvauksia. Kun tallennetta esitetään julkisesti, sillä soittavat ja laulavat muusikot saavat korvausta sen mukaan miten suuri kunkin panos tallenteella on, ts. kuinka monta eri osuutta muusikko on tallenteelle äänittänyt. (Gramex 2012)

Teosto on tekijänoikeusjärjestö, joka valvoo teosten säveltäjien, sanoittajien, sovittajien ja musiikin kustantajien tekijänoikeuksia. Kun teosta esitetään julkisesti, teoksen tekijät saavat korvausta sen mukaan, mikä kunkin tekijän panos on teokselle ollut. Yleisesti säveltäjä(t) ja sanoittaja(t) saavat suuremman osuuden, kuin sovittaja(t). (Teosto 2012)

3 Projektin taustat

Omat lähtökohtani prosessille olivat hieman erikoiset. Pääasiallinen instrumenttini on aina ollut sähköbasso. Kitaraa olen soittanut kyllä lähes yhtä kauan, mutta olen ottanut sen aina vähemmän vakavasti enkä tähän projektiin lähtiessäni vielä nähnyt itsenäni kovin valmiina kitaristina. Stinan yhtyeessä kuitenkin alusta lähtien toimin kitaristina ja siinä roolissa pysyin siis myös levyprojektin aikana. Prosessin aikana kasvoinkin kitaristina hurjasti ja opin jatkuvasti uusia asioita. Tein tuon kesän 2011 aikana myös valtaosan muistakin keikoistani kitaralla, jolloin tietynlaiset kitaransoiton perusasiat vahvistuivat minulla voimakkaasti. Opinnäytetyötä kirjoittaessani minulle on kehittynyt jo hyvä rutiini kitaristin työhön ja kykenen täysin hyvällä omallatunnolla ottamaan vastaan useimpia töitä myös kitaristin ominaisuudessa.

Stina Girs on tehnyt töitä oman uransa eteen jo kauan. Itse olen tutustunut Stinaan hänen liittyessään Jerkstars-rock-yhtyeeseemme vuonna 2002. Hän lauloi ensimmäisen kerran kanssamme, kun esiinnyimme yläasteemme päättäjäisjuhlissa tuon kevään lopussa. Jerkstars oli ala-asteella kavereiden kesken perustettu rock-yhtye, joka toimi

aina vuoteen 2009 saakka. Jerkstars-yhtye sai mm. levytyssopimuksen ja Stinasta leivottiin jo niihin aikoihin useaan otteeseen laulajatahteä. Lopulta yhtye kuitenkin kaatui sisäisiin ristiriitoihin eikä albumia ehditty ikinä julkaista. Itse olen yhtyeestä ainoa, joka päätyi jatkamaan yhteistyötä Stinan kanssa.

Nykyinen yhtye perustettiin pian Jerkstarsin hajoamisen jälkeen vuonna 2009, kun Stina tahtoi viimeinkin tehdä kaikkein ominta juttuaan, eli soittaa amerikkalaista country pop -musiikkia. Aluksi soitimme lähinnä cover-kappaleita akustisesti, mutta pian Stina toi mukaan myös omia kappaleitaan. Alkuperäisessä kokoonpanossa mukana oli vain pari kitaristia ja Stina (itse soitin myös viulua ja kitarabanjoa), mutta hieman myöhemmin yhtye laajeni basisti Samu Vatasella ja rumpali Kari Airolalla, joista molemmat ovat edelleen yhtyeessä. Tämän jälkeen soitimme hieman voimakkaammalla otteella ja yhtyeen soundi alkoi muodostua. Yhtye koki vielä muutaman miehistönvaihdon, kunnes lopulta vakiintui nykyiseen muotoonsa:

- Stina Girs: Laulu, akustinen kitara
- Juha Pöysä: Sähkö- ja akustinen kitara, viulu, taustalaulu
- Samu Vatanen: Basso, taustalaulu
- Kari Airola: Rummut
- Lasse Parkkila: Sähkö- ja akustinen kitara

Tämä kokoonpano on 2011 eteenpäin ollut sama keikoilla ja studiossa. Mainittakoon, että jokainen soittaja, artisti itse mukaan lukien, on kotoisin Järvenpäästä ja kaikki ovat osapuilleen tunteneet toisensa aiemmin, eli meiltä löytyy paljon yhteistä.

Projektin voidaan katsoa pyörähtäneen käyntiin 2011 toukokuussa, kun Stina tippui *Idolsista*. Kaikkien tiedossa oli, että hankittu julkisuus olisi käytettävä mahdollisimman hyvin hyödyksi mahdollisimman pian. Koska yhtye oli jo vakiintunut ja yhtyeen jäsenistä löytyi vahvaa biisinkirjoitusvoimaa, voitiin jo ennen levy-yhtiön mukaantuloa käydä keskustelua keskenämme tulevan levyn sisällöstä. Sovimme jo silloin, että haluamme tehdä suomenkielistä musiikkia ja lähteä tekemään Suomessa jotakin yhdysvaltalaisen Lady Antebellum -yhtyeen tyyppistä musiikillista ilmiötä. Emme vielä silloin tienneet, mitä levy-yhtiö tahtois Stinan kanssa tehdä - jos ylipäänsä mitään - mutta arvioimme, että Stinaa kohtaan osoitettu kiinnostus olisi kyllin suurta, että

vähintäänkin joku yhteistyökumppani löytyisi ja koimme, että on paras, jos voimme tuoda pöytään oman vahvan visiomme. Pian kävi selväksi, että levy-yhtiö piti ajatuksesta ja että he halusivat käyttää optionsa levytyssopimukseen Stinan kanssa.

3.1 Formaattilähtöinen julkisuus

Saimme pian huomata, että formaattilähtöinen julkisuus on kaksiteräinen miekka. Keikoilla riitti erityisesti nuoria faneja ja Stina sai jakaa nimikirjoituksia jatkuvasti. Keikkoja myös siunaantui kesälle varsin paljon ja myyntihinnat alkoivat olla selvästi aiempaa korkeampia. Keikkoja oli runsaasti etenkin kauppakeskuksissa ja muissa paikoissa, joissa voi soittaa päiväsaikaan. Kokoonpano oli usein akustinen. Myöhemmin kävi kuitenkin ilmi, että monet keikkapaikat eivät helposti ota *Idols*-julkista esiintymään ja *Idols*-julkisuuden jälkeen on kova työ rakentaa artistille uskottavuutta ja todistaa, että on kyse kestävämmästä jutusta.

Ohjelmaformaatista julkisuuteen tulleen artistin uran työstäminen on myös vuosien varrella muuttunut oleellisesti. Ensimmäisen, vuonna 2002 Suomessa esitetyn *Popstars*-ohjelman voittaneista tytöistä muodostetun Gimmel-yhtyeen levytuotanto, sen markkinointi ja kaikenlainen brändinluonti olivat kaikki massiivisissa mittasuhteissa ja projektiin satsattiin hurja määrä voimavaroja. Ohjelma oli Suomessa ensimmäinen laatuaan ja herätti valtaisa huomiota. Gimmel-yhtyeen ensimmäinen levy myikin lähes 100 000 levyä. (Ryhänen 2005, 9, 19.)

Idols-kausi, johon Stina osallistui, oli järjestyksessään viides. Opinnäytetyöni ilmestyessä on loppusuoralla jo ohjelman kuudes tuotantokausi. Samanaikaisesti rinnalla pyörii Suomessa uusi tuttavuus *The Voice Of Finland*, joka on hieman erilaisella formaatilla toteutettu, mutta hyvin samankaltainen laulukilpailu. Poptähti- ja idoliohjelmista on tullut jo arkipäivää ja ihmiset suhtautuvat niihin nykyään selvästi himmeämmällä intohimolla ja fanituksella. Toki kiinnostusta löytyy edelleen, mutta se on suppeampaa, eikä ohjelman voitto enää automaattisesti tarkoita platina- tai edes kultalevyjä, eikä taustavaikuttajien panostus enää ole yhtä voimakasta. Osittain levymyynnin vähyys selittyy myös nykyajan trendeillä, eli sillä, että musiikkia ostetaan vähemmän äänilevyjen muodossa ja kuunnellaan enemmän erilaisin digitaalisin tavoin. Osittain kyse on varmasti kuitenkin myös yleisön turtumisesta: kun sama

laulukilpailuformaatti tulee joka kevät uudelleen, ei se mitenkään voi tehdä samaa vaikutusta kuin ensimmäinen *Popstars*-kausi, kun kaikki oli uutta ja ihmeellistä.

Idols-julkisuuden myötä seurasi myös äärettömän kireä levytysaikataulu: Koska julkisuus haluttiin käyttää mahdollisimman hyvin hyödyksi, haluttiin levy julkaista vielä saman vuoden puolella. Koska joulumarkkinoilla olisimme jääneet pahasti isompien nimien jalkoihin, haluttiin levy ulos jo marraskuun alussa, eli kaiken piti olla valmista jo lokakuuhun mennessä. Tämä jätti meille siis aikaa suunnilleen kesäkuusta syyskuuhun kappaleiden kirjoitukseen, äänitykseen, miksaukseen ja masterointiin. Ottaen huomioon, että valmiina oli aluksi vain muutama Stinan englanninkielinen demo, jouduimme käytännössä aloittamaan kaiken alusta. Näitä vanhoja demoja koitettiin kääntää suomeksi, mutta lopulta niistä ei tullut mitään. Jokainen meistä tahtoi muutenkin mennä jo eteenpäin ja tehdä aivan uusia kappaleita. Uudelle artistille varattu tuotantobudjetti oli myös melko pieni, joten siinäkin suhteessa emme olleet edullisimmassa asemassa. Tämä asia ei onneksi kuitenkaan lopulta hirveästi vaikuttanut albumin työstöön.

3.2 Ensimmäiset uudet kappaleet ja levy-yhtiön innostus

Itselleni ja kaikille muillekin yhtyeessä tämän kokoluokan projekti oli uusi ja jännittävä kokemus. Koska meiltä tuli ensimmäiset kappale-ehdotukset niin pian ja niistä innostuttiin niin voimakkaasti levy-yhtiössä, saimme riittävän luottamuksen yhtyeenä ja työryhmänä, jotta saimme myös osallistua itse levyntekoon. Olimme lähes joka vaiheessa vahvasti mukana ja vasta jälkeenpäin näimme, että näin uusiksi tekijöiksi saimme yllättävänkin paljon vastuuta. Uskon itse tämän ainakin osin johtuneen myös siitä, että nykyään *Idols*-artistiin ei tahdota enää satsata kovin suurta taloudellista panostusta, kun voitot eivät enää ole niin varmoja. Tällöin siis luonnollisesti artistin omasta leiristä tuleva panostus otetaan herkemmin huomioon ja siihen luotetaan paremmin. Tässä suhteessa tilanne on muuttunut muusikolle herkullisemmaksi, kun omaa roolia on mahdollista korostaa ja laajentaa keikkamuusikkoudesta myös studiotyöskentelyyn ja musiikin kirjoitukseen.

Ensimmäiset kappaleet syntyivät co-write -sessiossa basistimme Samun mökillä Padasjoella. Sessiossa olivat mukana Samu, minä ja Stina. Olimme päättäneet koittaa

tällaista lähestymistapaa kirjoittamiseen, ja välittömästi se tuntui oikealta ratkaisulta. Sittemmin olemme käyttäneet menetelmää pariin otteeseen uudelleen ja joka kerralla on tuloksena ollut vähintään kaksi valmista vahvaa kappaletta. Tähän ensimmäiseen sessioon Samu oli tuonut yhden kappaleen, jonka sävellys oli jo käytännössä täysin valmis, sekä Stina yhden, jossa oli sekä sävel että sanat. Samun kappaleessa oli jo lähes valmis sovitussideakin, joten lähdimme siitä kappaleesta liikkeelle. Etsimme Stinalle oikean sävellajin ja teimme Samun kanssa uuden demon kappaleesta Stinan kirjoittaessa samanaikaisesti tekstiä. Teksti saikin runkonsa varsin pian ja kävimme sitä yhdessä läpi vain hieman ennen kuin olimmekin jo tyytyväisiä ja äänitimme lauluraidan demoon. Kappaleen nimeksi tuli *Anna mun mennä* ja siitä tuli sittemmin moneksi viikoksi Radio Novan soitetuin kappale.

Stinan tapa kirjoittaa kappaleita on muodostaa melodia akustisella kitaralla itseään säestäen sekä kirjoittaa lyriikkaa, joko samanaikaisesti melodian kanssa tai sitten valmiiseen melodiaan. Tälle mökkireissulle Stina oli tuonut kappaleen, jossa oli melodia, rakenne, teksti sekä akustinen kitarasäestys. Stinan esittelemät kappaleet ovat usein tässä muodossa, kun hän esittelee ne yhtyeelle. Mökille tuotu kappale oli niin monin tavoin jo lähes valmis, että keskityimme seuraavaksi siihen. Teimme jälleen kappaleesta demon ja kävimme tekstiä hieman läpi ennen kuin äänitimme laulut. Tämän kappaleen nimeksi vakiintui *Kirje* ja siitä tuli Stinan ensimmäinen sinkkujulkaisu. Kappaleelle kuvattiin myös musiikkivideo.

Itselläni ei ollut tämänkaltaisesta pop-laulun kirjoituksesta kovinkaan paljoa kokemusta, vaikka musiikin tekemistä ja luomista olinkin pitkään harjoittanut erilaisissa yhteyksissä. Samulla oli kuitenkin jo kokemusta alueelta ja Stinakin oli kirjoittanut kappaleitaan pitkään, joten lähdimme luonnollisestikin liikkeelle heidän ideoistaan. Minulle tämä sopi oikein hyvin ja opin tästä ensimmäisestä sessiosta paljon. Esiin nousi monia hyviä pointteja demon tekemisestä ja tekstin kirjoittamisesta, mutta ehkä kaikkein tärkeimpänä opin, että kappaleet on mahdollista viedä loppuun saakka. Omat sävellykseni monesti jäivät puolitiehen, kun en onnistunut jatkamaan hyvää ideaa valmiiksi asti. Tässä sessiossa syntyi varsin valmiin kuuloista jälkeä. Opin myös työryhmätyöskentelyn hienouden: Siinä missä omat ideat hetkellisesti tyrehtyvät, toisella saattaa iskeä neronleimaus ja työskentely jatkuu. Toiset tuovat myös pöytään näkökulmia, joita ei itse välttämättä ajattelisi. Kaiken tämän perustana on luonnollisesti

keskinäinen kunnioitus ja yhteinen näkemys musiikin suunnasta, mitkä tässä ryhmässä on molemmat oikein hyvissä kantimissa.

Panostimme hurjasti energiaa näihin ensimmäisiin kappaleisiin ja varmistimme, että ne ovat varmasti mahdollisimman vakuuttavia, kun lähetämme ne eteenpäin levy-yhtiölle. Ajattelimme, että tässä on meidän tilaisuutemme näyttää, että pystymme tuottamaan Stinalle sopivaa ja riittävän laadukasta kappalemateriaalia. Laadukas demo on nykypäivänä äärettömän tärkeä asia, mikäli mieli saada kappaleitaan läpi yhteistyökumppaneille, joten panostimme voimakkaasti demojen laatuun. Joel Hirschhorn puhuu kirjassaan *The Complete Idiot's Guide To Songwriting* aiheesta:

Writing a song isn't enough. You have to get others excited about it, and the only way to do that is by producing a strong demonstration record, or demo. (Hirschhorn 2004, 197.)²

Entisaikaan kirjoittajat ovat voineet esittää livenä kappaleitaan suoraan tuottajille, artisteille tai levy-yhtiöiden edustajille. Nykyään tietokoneajan myötä demojen tekeminen ja tiedonkulku on niin helppoa, että kappaleet halutaan kuulla mahdollisimman pitkälle jalostettuina, jotta vastaanottavan osapuolen ei tarvitse nojata niin vahvasti omaan mielikuvitukseensa. Toisaalta on myös helpompaa, kun ei tarvitse suoraan sanoa omia näkemyksiään päin innokkaan lauluntekijän naamaa. Tästäkin aiheesta Hirschhorn puhuu oivaltavasti:

In past decades, people trusted their ears. They had the imagination to envision a final record without every bit of musical and rhythmic detail spelled out. Few people have that sense of security anymore.

In addition, publishers don't want the psychological discomfort of facing an eager songwriter and having to express their opinions directly. (Hirschhorn 2004, 197.)³

² Pelkkä laulun kirjoittaminen ei riitä. On saatava myös muut innostumaan siitä, ja ainoa tapa tämän tekemiseksi on tuottaa vahva demonstraatioäänite, eli demo. (Hirschhorn 2004, 197. Suom. Juha Pöysä.)

³ Menneinä vuosikymmeninä ihmiset luottivat korviinsa. Heillä oli mielikuvitusta hahmotella lopullinen äänite ilman että jokainen musiikillinen ja rytminen yksityiskohta oli valmiiksi soitettu ulos. Harvoilla on tätä turvallisuudentunnetta enää.

Lisäksi kustantajat eivät tahdo joutua siihen epämukavaan tilanteeseen, että he joutuvat ilmaisemaan näkemyksensä innokkaalle lauluntekijälle suoraan. (Hirschhorn 2004, 197. Suom. Juha Pöysä.)

Varmistimme, että demo soi riittävän lujaa, eikä raidoilla ole ainuttakaan häiriöääntä ja harmistuimme, kun tuntien aherruksen jälkeen toiseen demoista jäi joku kumma napsaus, jonka alkuperää emme koskaan saaneet selville. Annoimme kuitenkin asian olla ja toivoimme, ettei se antaisi meistä liian epäammattimaista kuvaa. Tässä vaiheessa tällainen vainoharhaisuus tuntuu lähinnä hassulta ja hölmöltä, mutta silloin yritimme olla ottamatta ainuttakaan riskiä. Kappaleista kuitenkin tykättiin levy-yhtiössä ihmeellisenkin paljon ja melkein siinä samassa jo päätettiin, että nämä kaksi kappaletta tulevat olemaan ensimmäiset sinkkujulkaisut. Hieman myöhemmin lähetimme vielä kolmannen kappaleen, joka oli valmistunut samoihin aikoihin ja siitäkin tykättiin niin, että sekin nousi sinkkuehdokkaaksi.

Pian tämän mökkisession jälkeen alettiin miettiä tuottajaa ja pian tuottajavalinnan jälkeen alettiin suunnitella ensimmäisten kappaleiden äänitystä, jotta ensimmäinen sinkku saataisiin jo pian ulos. Elettiin edelleen kesäkuuta 2011.

3.3 Tuottajan valinta ja esituotannon käynnistys

Meillä ei juurikaan ollut kokemusta tämän tason tuottajista tai studioista, joten tuottaja valikoitui lähinnä levy-yhtiön ehdotusten, tuottajan aikaisempien töiden sekä omien kuulopuheidemme perusteella. Päädyimme lopulta Aku Sinivaloon, joka oli vapaana ja kiinnostunut levyn tekemisestä.

Seuraavaksi alettiin etsiä studiota ensimmäisten sinkkukappaleiden äänitystä varten. A&R-Managerimme⁴ Janne Halmkrona ehdotti ensimmäisenä Inkfish-studiota Helsingin Vallilassa ja siihen lopulta päädyttiinkin. Soittajista keskusteltiin jonkin aikaa ja jouduimme hieman todistamaan itseämme, mutta kun tuottaja tuli harjoituksiimme ja kuuli versiomme sinkkuehdokkaista, vaikutti hän hyvin tyytyväiseltä kuulemaansa. Soittomme oli ollut kuultavissa tietysti myös tekemissämme demoissa, mutta tietysti pitkälle hiotuista demoista ei vielä välttämättä saa juurikaan todellista kuvaa soittajien tasosta. Lisäksi demoissamme oli käytössä konerummut, joten rumpalimme soitto ei ollut vielä kuultavissa missään. Siksi ympärillämme oli aluksi vielä kysymysmerkkejä.

⁴ A&R-Manager: Ks. luku 2

Onneksemme kuitenkin saimme osallistua projektiin ja lopulta saimme äänittää valtaosan kaikista osuuksista. Sovitusideamme hyväksyttiin melko pitkälle sellaisina kuin miksi ne olivat meillä harjoituksissa vakiintuneet, paikoin niitä hieman mietittiin tuottajan kanssa vielä uusiksi. Kaikki kappaleet saivat vielä myöhemmässä vaiheessa lisää raitoja, mm. pedal steel -kitaraa ja viulua. Perusta säilyi kuitenkin osapuilleen samana alusta loppuun.

3.4 Studiotoiminnasta

Perinteinen kulku äänityssessiolle on, että aluksi soitetaan nauhalle rummut, sitten basso ja sen jälkeen valinnaisesti yhtyekokoonpanosta riippuen esim. kitaroita tai kosketinsoitinosuuksia. Tavoitteena on ensin rakentaa pohja, jonka päälle sitten voidaan rakentaa syvempiä sovituksellisia ja tuotannollisia kerroksia, sekä tietysti tärkeimpänä laulaa lauluosuudet. Jokaisessa sessiossa prosessi on aina jollakin tavalla omanlaisensa, mutta pääpiirteittäin tämän kaavan voidaan ainakin pop-maailmassa sanoa olevan eräänlainen standardi. Toki rumpujen äänityksen aikaan studiossa voi olla toisiakin soittajia soittamassa omia soittimiaan helpottaakseen rumpalin työskentelyä, mutta nämä ylimääräiset soitot yleensä soitetaan vielä uudelleen jälkeinpäin.

Studiossa muusikon ei periaatteessa tarvitse huolehtia esim. studioajan kustannuksista tms. käytännön asioista. Muusikko järjestää itsensä ja omat työkalunsa paikalle ja varmistaa, että voi välittää panoksensa äänitteelle parhaalla mahdollisella tavalla. Tästä työpanoksesta maksetaan sovittu, yleensä liiton taksojen mukainen korvaus. Tämän kertakorvauksen lisäksi maassamme toimii järjestö nimeltä Gramex⁵, joka valvoo tallenteilla soittavien muusikoiden tekijänoikeuksia. Gramex tilittää korvaukset pääasiassa touko-kesäkuun vaihteessa, sekä osittain myös syksyllä (Gramex 2012). Gramexin lisäksi on Teosto⁶, joka taas valvoo teosten tekijöiden tekijänoikeuksia. Teosto tilittää korvauksia neljästi vuodessa, mutta suurimmat potit tulevat kesä- ja joulukuussa (Teosto 2012). Kaikesta tästä kerääntyy muusikolle työstä jo hyvinkin pätevää tuloa, joten työskentely studiossa on muusikolle varsin varteenotettava työllistymisen muoto, etenkin jos on vielä osallistunut äänityksen lisäksi myös kappaleiden kirjoittamiseen kuten meidän tapauksessamme.

⁵ **Gramex:** ks. luku 2

⁶ **Teosto:** ks. luku 2

3.5 Ensimmäiset äänityssessiot

Ensimmäisten kappaleiden pohjat äänitettiin heinäkuun puolivälissä ja pian sen jälkeen äänitettiin laulut. Sessiot olivat varsin tehokkaat ja yritimme jopa nauhoittaa soittamalla kaikki samanaikaisesti yhdessä. Tämän merkitys lopulta mitätöityi täysin, kun jouduimme lopulta jokainen soittamaan vielä uudelleen omia osuuksumme. Ihan kaikkea ei uusittu, mutta kuitenkin riittävästi, että olisi ollut tehokkaampaa soittaa yksitellen asiat nauhalle. Loppulevyn kanssa teimme kappaleista ns. klikkiraidat eli valmiiksi äänitetyt demo-kitarat ja bassot klikin päälle, jotta rumpali voi soittaa osuutensa yksin. Tästä kaikesta huolimatta sessiot sujuivat varsin mukavasti ja saimme kaiken tarvittavan ja vähän enemmänkin äänitetyksi. Niin mukavalta kuin ajatus yhteissoiton päätyemisestä levyille asti kuulostikin, ei siitä kuitenkaan kenenkään meistä ollut kauhean vaikea päästää irti. Seuraavan levyn kanssa saattaa rutiini olla jo parempi keikkojen ja harjoitusten myötä, joten kukaties sinne voi päätyä enemmän aitoa yhteissoittoakin.

Näissä sessioissa saimme myös hieman käsitystä tuottajan työskentelymetodeista ja luonteesta. Mukana näissä sessioissa ja kaikissa myöhemmissäkin oli myös tuottajan apulaisena häärivä Pekko Haimi. Aika pian kävi selväksi, että tuottaja Aku on varsin voimakasluonteinen hahmo sekä vahva ja kärkevä mielipiteissään. Koska yhtyeessämme on myös varsin voimakasluonteisia ihmisiä, ei yhteentörmäyksiltä aina voi välttyä. Tuottaja osoittautui kuitenkin myös erittäin ammattitaitoiseksi ja osaavaksi henkilöksi ja hänen johdollaan saimme aikaan todella laadukkaita soundeja ja hyviä soittosuorituksia.

Soittajan on usein tämmöisessä projektissa muistutettava itseään aika ajoin siitä, ettei ole vastuussa projektin etenemisestä vaan on vain mukana soittamassa ja tarjoamassa oman luovan ja ammattitaitoisen panoksensa. Tämä saattaa olla vaikeaa varsinkin silloin, kun on osallistunut oleellisesti kappaleen sävellykseen ja sovitukseen. Itse jouduin tästä itseäni muistuttamaan aika-ajoin. Muusikkona on toisaalta kuitenkin myös mahdollisuus tarjota omia ideoitaan studiossa ja koenkin, että kaikesta huolimatta studiossa oli ainakin omalta osaltani varsin luova tunnelma ja sain kokeilla ja tarjota ideoitani rauhassa.

4 Loput levystä: Nopea aikataulu

Vielä ensimmäisten sinkkujen äänitysten aikaan olimme siinä uskossa, että levy-yhtiö ei tahdo hätäillä levyn kanssa ja että se julkaistaan vasta seuraavan vuoden puolella. Kuitenkin melko pian sessioiden jälkeen saimme kuulla, että levy-yhtiössä tahdotaankin julkaista levy vielä tämän vuoden puolella. Käytännössä meille annettiin siis lokakuun alkuun aikaa saada levy masterointiin. Tämä luonnollisesti aiheutti hieman stressiä ja tarkoitti myös, että kappaleiden kirjoittamisella olisi aikamoinen kiire. Ensimmäisten sessioiden aikaan meillä oli jo tekeillä muutamia uusia kappaleita. Stina oli kirjoittanut parikin uutta kappaletta ja Samulla oli uusi demo tekeillä. Itse olin pyöritellyt paria ideaa. Tahdoimme kuitenkin myös vielä tehdä toisen mökkisession, koska ensimmäisessä olimme saaneet aikaiseksi niin arvokkaat kappaleet ja koimme työskentelytavan hyväksi. Onneksi saimme sen vielä järjestymäänkin.

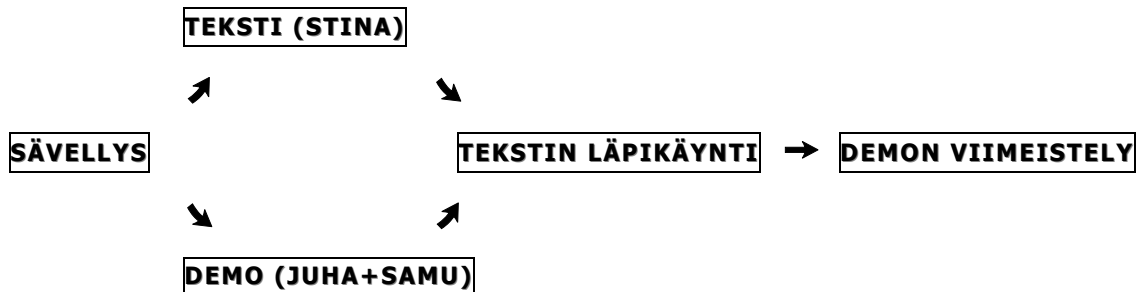
4.1 Kappaleiden kirjoitus

Koska aikataulu oli niin tiukka, emme juurikaan ehtineet pohtia, jättäisimmekö jonkun idean käyttämättä. Melko lailla kaikki mitä tuli, oli lähes automaattisesti menossa levyille. Onneksi kuitenkin syntynyt biisimateriaali oli niin vahvaa, että yksikään biisi levyllä ei ole jäänyt vaivaamaan mitenkään toisia merkittävästi huonompana.

Järjestimme melko pian toisen mökkisession samalla porukalla. Tällä kertaa lähdimme liikkeelle minun ideoistani ja haimme hieman rennompaa ja erilaista tunnelmaa kuin mitä muut kappaleemme olivat siihen asti edustaneet. Syntyi ensin kappale *Vahtikoira*, jossa minulla oli rytminen maailma ja kertosäkeen melodia valmiina. Toisena päivänä teimme niin ikään minun ideani pohjalta kappaleen *Merenneito*, josta tuli levyn päätösraita ja ainoa, jonka lopulliseen versioon äänitettiin myös jousikvartettia. Jousisovituksen kappaleeseen teki Visa Mertanen ja jousikvartetissa soittivat Maija Linkola, viulu, Severi Salminen, viulu, Mauri Kuokkanen, alttoviulu sekä Riikka Lampinen, sello.

Oheinen kuvio kuvastaa hyväksi havaitsemaamme biisinkirjoituskäytäntöä näillä mökkireissuilla. Teimme näin tälläkin reissulla ja meillä on seuraavan levyn tiimoilta ollut jo yksi reissu, jolla käytimme samaa kaavaa. Näin olemme saaneet joka kerta keskimäärin yhden vahvan ja alusta loppuun valmiin kappaleen työpäivää kohden

valmiiksi. Tähän asti reissumme ovat aina kestäneet kolme päivää, joista kolmantena lähdemme ajoissa kotiin, eli käytännössä kaksi tehokasta työpäivää. Kaava kuvastaa myös tämän työryhmän tehokkuutta, kun voimme käyttää kaikkien vahvuuksia ja tehdä eri asioita limittäin toistensa kanssa.

Kuvio 1. Mökkisessioissa vakiintunut biisinkirjoituskäytäntö.

Mökiltä tarttui siis tällä kertaa mukaan kappaleet *Vahtikoira* ja *Merenneito*. Nämä kappaleet ovat edelleen mielestäni koko albumin onnistuneimpien kappaleiden joukossa sävellysten ja sanoitusten osalta. Henkilökohtaisesti tuntuu, että alkuperäisissä demoissa oli ehkä vielä voimakkaampi tunnelma kuin lopullisissa albumiversioissa, mutta toisaalta omiin demoihin rakastuu kovin helposti. Ulkopuoliselle ei asia välttämättä esittäytyisi lainkaan näin. Tämä mökkityöskentely on tähän mennessä tuntunut kaikkein hedelmällisimmältä työskentelymuodolta biisinkirjoituksen suhteen. Koen, että musiikin kirjoitukselle on usein hyödyllisintä eristää itsensä turhista virikkeistä ja viedä itsensä inspiroivaan ympäristöön, joko yksin tai kiinnostavien ihmisten kanssa. Siksi tällaista mökkityöskentelyä on pakko suositella lämpimästi kaikille musiikkia kirjoittaville tai siitä kiinnostuneille.

Levyn nimikkobiisi *Sydän edellä* tuli erältä Samun tutuilta biisinikkarikavereilta. Kuuntelimme sitä jollakin keikkamatkalla ja se jäi elämään niin, että päätimme tehdä sen levyille asti. Meille tarjottiin joitakin muitakin biisejä, mutta ainoastaan tämä biisi tuntui sopivan hyvin levyn teemaan. Levy-yhtiö tuntui myös luottavan meidän biisinkirjoitustaitoomme niin, että olettivat kappaleiden tulevan meiltä. Tämän kappaleen läpimenemisessä levyille ei kuitenkaan ollut missään vaiheessa ongelmia.

Useimmat lopuista kappaleista ovat Stinan sävellyksiä ja sanoituksia. Stina kirjoitti itseksensä kappaleita ja demotti ne pienellä nauhurilla olohuoneessaan. Lopullisesti

nämä kappaleet valmistuivat vasta harjoituksissa bändin käsittelyssä, mutta näissä demoissa oli kuitenkin jo hyvä rakenne ja varsin valmis sävellys ja teksti. Lopuista levyn kappaleista ainoastaan *Leikisti* oli kokonaan Samun sävellys, johon Stina teki tekstin. Henkilökohtaisesti tämä on suosikkikappaleeni levyllä ja kappaleen kertosäkeen näppäilykitara (ks. kuvio 2) on yksi merkittävimmistä panoksistani koko albumilla. (äänite, raita 10.)

LEIKISTI -kertosäe

Samu Vatanen
Gtr. part by Juha Pöysä

Electric Guitar

Electric Guitar

4

E. Gtr.

E. Gtr.

8

E. Gtr.

E. Gtr.

12

E. Gtr.

E. Gtr.

15

E. Gtr.

E. Gtr.

let ring -----

5 4 2 2 2 4 2

2 2 4 2

4 2 4 2 2 2

2 4 6 2 2 4 2

5 4 2 2 2 4 2

2 2 4 2

4 2 4 2 5

2 2 4 5 2

5 2 6 2

4 6 2 5 2 2

2 2 4 2

4 2 2 4 6 4 2

5 4 5 2 7 6 2

4 6 2 5 2 6 2

4 4 5 2 5 4 4

4 5 2 5 4

Kuvio 2. *Leikisti*-kappaleen kertosäkeen näppäilykomppi. Komppi on soitettu siten, että kitarassa on kapo 2-nauhalla. Nuotinnos Juha Pöysä.

4.2 Kappaleiden sovitukset

Varsinkin Stinan demoissa oli usein tekstin lisäksi pelkästään soinnut ja melodia valmiina, eli meidän oli rakennettava koko sovitukset melkein alusta lähtien. Useissa kappaleissa sovitukset lähti aika nopeasti elämään omaa elämäänsä ja päädyimme miellyttäviin ratkaisuihin melko pienellä vaivalla, mutta toisissa kappaleissa oli pakko lähteä etsimään hieman voimakkaampia ideoita. Etenkin kappale *Uusivuosi* on jäänyt mieleen. Kyseinen kappale tuli Stinalta vielä aivan loppumetreillä ennen kuin oli määrä aloittaa loppualbumin pohjien äänitys. Niinpä ehdimme pitää vain parit harjoitukset ennen sessioita ja kappale tuotti meille jonkin verran paineita. Ensimmäisiä kertoja kun kappaletta soitettiin, se tuntui rytmisesti jotenkin hirveän tylsältä ja naureskelimme, kuinka älyttömältä sitä soittaessa tuntui. Tiesimme kuitenkin, että kappale tahdotaan levyille ja näin ollen siihen oli pakko keksiä jokin mielenkiintoinen koukku. Niinpä lopulta joku keksi koittaa introksi hieman nykivämpää rytmistä ideaa, ja tämän rytmisen idean pohjalta keksin siihen mielestäni varsin onnistuneen riffin päälle. Tätä olen käyttänyt esimerkkinä hieman kuuluvammasta panostuksestani levyille (ks. Kuvio 3). Alun perin soitimme kappaleen kertosäkeenkin samalla rytmisellä idealla, mutta tuottaja koki sen olevan hieman liikaa. Näin jälkikäteen olen kyllä itsekin samalla linjalla.

UUSIVUOSI -intro

Stina Girs
Gtr. part by Juha Pöysä

Intro

♩ = 132

Electric Guitar

Electric Guitar

E. Gtr.

E. Gtr.

E. Gtr.

E. Gtr.

A

Kuvio 3. Uusivuosi-kappaleen intron soolokitara. Raita on soitettu siten, että kitarassa on kapo 1-nauhalla. Nuotinnos Juha Pöysä.

Toinen kappale, jonka kanssa jouduimme näkemään vähän enemmän vaivaa on *Sä et voi*. Tähän kappaleeseen Lasse oli kehittänyt varsin rouhean intromelodian ja se pysyikin mukana alusta lähtien. Tämäkin kappale aukesi kunnolla vasta, kun siihen keksittiin hyviä rytmisiä koukkuja, etenkin säkeistöosioon. Itselläni suurin läpimurto oli kuitenkin, kun keksin käyttää oikeastaan kaikissa kitaraosuuksissani voimakasta slapback-viivettä, jolloin kappaleeseen saatiin hieman aavemaista ja häijyäkin tunnelmaa. Etenkin se kuuluu kertosäkeessä varsin oleellisena taustaelementtinä olevassa kitaranäppäilyssäni (ks. Kuvio 4).

SÄ ET VOI -kertosäe

Stina Girs
Gtr. part by Juha Pöysä

Electric Guitar

Let ring - - - - -

Electric Guitar

E. Gtr.

E. Gtr.

E. Gtr.

E. Gtr.

Kuvio 4. Sä et voi -kappaleen kertosäkeeseen soittamani kitarakomppi. komppi on soitettu siten, että kitarassa on kapo 1-nauhalla. Nuotinnos Juha Pöysä.

Muut kappaleet sovittuivatkin helpommin, joskin *Suljen silmät* -kappaleesta oli uhka tulla hieman tylsän kuuloinen. Tämä seikka korjaantui vasta studiossa, kun Lasse kehitti tuottajan tilauksesta itselleen James Taylor -tyylisten kitaranäppäilykompin, jolloin kappaleesta avautui aivan uusia puolia. Itse soitin kappaleessa sähkökitaralla melodioita ja pieniä vastauslinjoja laulumelodiaan nähden. Tässä kappaleessa on ehkä selkeimmin kuultavissa yhtyeemme pelkistetyimmillään, sillä lähes koko kappaleessa ei ole jokaista soittajaa kohden kuin yksi soittosuoritus. Ainoastaan loppupäässä on pieniä lisäkitaroita taustalla lisäämässä massaa.

5 Loppulevyn äänityssessiot

Kun kappaleet alkoivat olla valmiita, sovimme studiopäivämäärät syyskuulle. Tässä vaiheessa oli selvää, että lokakuun alku on meille liian kireä deadline, joten saimme hieman lisää aikaa äänitysten valmistumiselle. Se tulikin tarpeeseen, sillä lopulta ideoin vielä itse viimeisiä kitararaitojani studiolla viimeisenä päivänä ennen levyn masterointia.

Kaikki saatiin kuitenkin tehtyä ja levy ehdittiin julkaista nipin napin ennen kuin suuremmat julkaisut olisivat jyränneet julkaisun alleen.

5.1 Magnusborg

Levyn rummut, sekä suurin osa pohjista, äänitettiin Magnusborgissa, Porvoossa. Magnusborg on vanha entinen koulurakennus, jossa toimii muun muassa pari eri studiota. Tärkein osa rakennusta on ehdottomasti sen iso soittotila, joka on ilmeisesti ennen toiminut liikunta- tai juhlasalina. Isossa soittotilassa äänitettiin rummut. Siellä on suuri ja lämmin akustiikka, joka otettiin talteen useammalla tilamikrofonilla eri etäisyyksien päästä.

Tila oli varattuna neljäksi päiväksi. Alun perin ajatuksena oli käyttää aika lähinnä vain rummuille, mutta kävikin niin, että rummut olivat purkissa jo toisena päivänä hyvissä ajoin ja päästiinkin heti äänityksissä eteenpäin. Koska arvio oli, että rumpuihin menisi selvästi enemmän aikaa, oli meillä nyt käsissämme ns. ylimääräistä aikaa. Tämän vuoksi sessio alkoi tässä vaiheessa hieman rönsyillä ja päädyimme kokeilemaan kaikenlaista ja soittelemaan satunnaisessa järjestyksessä osuuksiamme sisään. Heikoimmillaan voisi sanoa, että välillä studiolla poljettiin paikallaan, mutta vahvimmillaan taas luovuus kukoisti ja ideoille oli mahdollista antaa kunnolla aikaa. Kaikkiaan sessiosta jäi käteen paljon hyvää, vaikkakin hieman sekava reissu siitä lopulta muodostui. Tärkein kuitenkin saatiin: hyvät, laadukkaat ja ison kuuloiset rummut.

5.2 Sonic Kitchen

Sonic Kitchen on Akun studio Vallilassa, Helsingissä. Kyseessä on pieni tila, jossa on muutama pienikokoinen huone. Näistä kahta käytännössä käytettiin: oli pieni soittotila ja tarkkaamo. Sana "soittotila" on hieman harhaanjohtava, koska lopulta vain vahvistin jemmattiin sinne ja soitto tapahtui tarkkaamossa. Tunnelma siellä oli hieman tiivis, mutta se ei estänyt musiikin tekemistä. Kaikki loput osuudet äänitettiin tällä studiolla.

Tässä vaiheessa oli hieman epäselvää, mitä oltiin tehty ja mitä ei, koska Magnusborg-sessioissa oli saatu aikaan varsin satunnainen kasa raitoja rumpujen lisäksi. Siispä hieman jouduttiin kuuntelemaan sessioita ja yhdistämään palasia, ennen kuin oltiin

taas kärryillä siitä, mitä meillä on jo nauhalla ja mitä puuttuu. Lopulta kuitenkin äänitykset jatkuivat normaalisti ja aloimme soittaa osuuksiamme nauhalle. Vielä puuttui sen verran raitoja, että pari viikkoa piti ainakin varata äänitysten valmistumiselle. Tässä vaiheessa alkoi myös tuntua, että paineet alkoivat olla minulle ja Lasselle sen verran kovia, että studioon kutsuttiin muutamana päivänä Tuomo Borman -niminen kitaristi. Yhdessä Akun kanssa he ideoivat ja soittivat joitakin ylimääräisiä kitaraosuuksia kappaleisiin, joista selvästi puuttui vielä jotakin. Itse ajattelin silloin ja ajattelen edelleen, että tämä oli varsin hieno asia, koska ainakin itseltäni alkoi loppua kohden olla tiettyjen kappaleiden kohdalla täysin aseeton olo enkä olisi halunnut väkisin pusertaa itsestäni musiikkia ulos. Lopputulos kuulostaa minusta muutenkin erittäin hyvältä, joten kaikki keinot sen saavuttamiseksi (varsinkin tällä aikataululla) ovat minusta täysin hyviä.

5.3 Viime hetken sovitukset ja päällesoitot

Tiettyjen kappaleiden osalta äänitykset meinasivat jäädä tyystin puolitiehen, kun laskimme niiden sovitusten olevan niin selviä, että emme olleet antaneet niille kovinkaan paljoa aikaa. Niinpä loppuvaiheessa huomattiin, että pari avainbiisiä on tyystin vielä auki ja niihin pitäisikin ideoida vielä jotain oleellista. Esimerkiksi kappale *Valmis* oli aina ollut meistä todella vahva biisi ja ajateltiin sovituksen olevan siinä jo toimiva. Aivan loppumetreille asti se oli kuitenkin varsin keskeneräisen kuuloinen ja niinpä Aku kutsui Tuomon puuhailemaan kappaleen kanssa. Tästä yhteistyöstä syntyi paljon hyvää, ja kappale kuulostaa nyt yhdeltä hienoimmista ja suurimmista albumilla.

Toinen kappale, joka uhkasi jopa jäädä pois levyltä, jos emme olisi saaneet sitä valmiiksi, on *Sydän edellä*. Tässäkin kappaleessa oli viimeiseen asti selvästi keskeneräisen kuuloinen sovitus ja pakko oli jotain saada tehdyksi. Tässä tulin itse hätiin. Ideoin nopeasti iltana ennen viimeistä mahdollista äänityspäivää itselleni vähän värittäviä osuuksia ja suuntasin sitten seuraavana päivänä studiolle tietoisena siitä, että tämä on ainoa mahdollisuus vaikuttaa. Lopulta soitinkin nauhalle hieman kaikuisaa slide-kitaraa, kertosaakeeseen huiluäänistä koostuvan kitarakompin sekä aivan loppuksi soitin introon akustisella kitaralla pitkät soinnut. Näillä eväillä kappale kääntyikin selvästi voiton puolelle ja sen kehtasi viimein julkaista. Siitä levy matkasikin sitten

saman tien masterointiin ja seuraavalla viikolla painoon. Levyn julkaisukeikka pidettiin On The Rocks -ravintolassa 26.11.2011 ja se oli kohtalainen yleisömenestys.

Viimeinen äänityssessio kuvaa melko hyvin tätä koko äänitysprojehtia: Kiire oli kova ja sen myötä myös paine, mutta kovassa puristuksessa syntyy myös joskus timantteja. En tiedä, onko tämä levy aivan puhdasta timanttia, mutta itse olen sitä mieltä, että näissä olosuhteissa lopputulos kallistuu kyllä kovasti plussan puolelle.

6 Pohdinta

Projektin tavoitteena oli pääasiassa tehdä vahva debyytti-pop-albumi uudelle artistille, jolla oli takanaan vahva kannattajakunta kevään *Idols*-ohjelmasta. Tämän tavoitteen voidaan sanoa toteutuneen olosuhteiden valossa melko hyvin, vaikkakaan mitenkään häikäisevään levymyyntiin ei albumimme yltänytkään. Levy julkaistiin marraskuussa 2011, mutta vasta alkuvuodesta 2012 nousi sinkkumme ensimmäisen kerran Radio Novan listalle ja aloimme saada toden teolla radiosoittoa. Nyt huhti-toukokuun vaihteessa 2012 seuraava sinkkujulkaisu *Uusivuosi* on jo lähetetty radioille ja nyt odotetaan jännittyneenä, minkälaisen vastaanoton se saa. Julkisuus on ollut positiivista ja artistille on nyt rakennettu vahva pohja, jolle on hyvä jatkaa uran rakentamista. Levy-yhtiö on täysin valmis toiseen albumiin ja sen osalta on jo käyty palavereja. Uusia kappaleitakin on jo tehty lupaavaan tahtiin. Tällä hetkellä siis Stina on varsin kiinnostavassa tilanteessa ja mahdollisuudet ovat vielä vaikka kuinka suureen menestykseen.

Itselläni ja yhtyetovereillani oli projektissa myös toinen tavoite, jonka voidaan sanoa onnistuneen todella hyvin. Tahdoimme alusta lähtien olla mahdollisimman läheisesti mukana projektissa ja lopulta yhtyeemme rooli oli suuresti odotuksia huomattavampi. Pääsimme projektiin mukaan kuin varkain ja päädyimme lopulta kirjoittamaan suuren osan levyn musiikista sekä vieläpä soittamaan studioon. Jokaiselle yhtyeen jäsenelle tästä albumista tuli vahva käyntikortti työelämää ajatellen ja luottamus levy-yhtiön suunnalta vaikuttaa jatkuvan vahvana. Syksyllä 2011 järjestettiin suora *Syksyn Sävel* -laulukilpailu, johon Stinakin kutsuttiin osallistumaan *Anna mun mennä* -sinkullaan ja koko yhtyeemme oli tuossa lähetyksessä läsnä. Esitys oli tosin singback, mutta silti näkyvyys oli meille hyvää ja saimme vieläpä erittäin hyvää palautetta visuaalisesta

ilmeestämme bändinä. Toukokuun alussa olemme Jäähallissa Kummien konsertissa, joka lähetetään suorana televisiosta. Tämäkin keikka on singback. Uutta levyä valmistellaan jo suurella sykkeellä ja kaikilla on hurjasti energiaa ja vapautunut tunnelma, kun tällä kertaa käytössä on niin paljon aikaa musiikin kirjoittamiselle ja taltioimiselle. Julkaisu on alustavasti suunniteltu keväälle 2013.

Mika Ryhänen pohtii opinnäytetyössään *Gimmel-projekti 2002-2004* (2005, 21) taustayhtyeen roolia muun muassa sen kautta, että taustabändiä ei huolita musiikkivideoihin, haastatteluihin tai muuhunkaan promootiotyöhön. Itse en ole varma, onko sen tarkoituksaan kuulua sinne. Artisti on artisti ja muusikot ovat muusikkoja. Artisti on se, jolla on nimi sopimuksessa ja joka asettaa nimensä peliin julkisesti. Muusikko työskentelee pääosin kulisissa ja pyrkii tekemään työtään artistin hyväksi. Toki medianäkyvyys tuntuu soittajastakin todella hyvältä, mutta on vain luonnollista, että huomio keskitetään lähinnä artistiin.

Kaikesta tästä voin vain todeta, että etenkin nykypäivänä luovuutta ja tuoreutta osataan arvostaa, jos sitä osaa tuoda oikeisiin aikoihin kylliksi esiin. Me teimme ensimmäiset vahvat kappaleemme juuri siihen aikaan, kun levy-yhtiö vielä pohti, mitä artistin kanssa tehdään. Panoksemme takuulla yllätti positiivisesti ja herätti korkeammankin portaan tietoiseksi potentiaalistamme. Teimme työmme hyvin, olimme oma-aloitteisia ja olimme valmiina näyttämään kyntemme oikeisiin aikoihin. Tässä lopulta kiitos kovasta työstä. Kukaan ei tiedä, mitä tulevaisuus tuo, mutta ainakin nyt tilanne on meidän kannaltamme vähintäänkin herkullinen.

Yhtenä näkökulmana pohdin myös koulutusta suhteessa työelämään. Tämän projektin aikataulu oli toki erityisen hektinen ja kiireinen, mutta ei ole lainkaan tavatonta, että muusikon työssä joutuu pienessä ajassa saamaan aikaan ylitsevuotavaisen paljon asioita. Siksi pohdinkin, olisiko koulutusohjelmassamme syytä ottaa tämä huomioon? Tällä hetkellä opiskelu koulutusohjelmassamme tapahtuu puolen vuoden jaksoissa ja kursseilla tehtävät työt keskittyvät yleensä lukukauden loppupuolelle. Periaatteessa voisi siis harkita, josko opiskelunkin tulisi olla nopeatempoisempaa ja pyöriä lyhyemmissä sykleissä, jolloin tilanne vastaisi enemmän työelämää. Toisaalta mietin myös, onko järkevää, että kaikilla elämän alueilla meno on hektistä, kiireistä ja uuvuttavaa. Niinpä päädyin päätelmään, että osassa opiskelua, esim. workshop-

työskentelyssä, voisi toteutus olla nopeampaa ja tapahtua lyhyemmillä aikaväleillä, kun taas toisilla kursseilla voisi pitää tämänhetkisen, maltillisemmän tahdin. Tällöin saataisiin työelämän luonnetta hieman paremmin mukaan tiettyihin osioihin opiskelua, tekemättä koko koulunkäynnistä kuitenkaan liian paineistettua ja stressaavaa.

Kehityskohteita tästä projektista toki löytyy. Väljemmällä aikataululla olisimme takuulla tehneet useampia biisinkirjoitussessioita mökillä ja ylipäänsäkin valmistaneet enemmän kappalemateriaalia, josta valita. Olisimme ehdineet käyttää enemmän aikaa esituotantoon ja päässeet studioon valmiimpina ja varmempina sovituksistamme. Olisimme kenties ehdineet hioa pidempään tuotannollisia yksityiskohtia studiossa. Kaikki tämä olisi voinut olla hyödyllistä projektin kannalta ja tätä kaikkea pääsemmekin luultavasti kokeilemaan väljemmän aikataulun ansiosta seuraavaa albumia työstettäessä. On kuitenkin todettava, että jotain saavutetaan myös sillä voimakkaalla painetilalla, joka syntyy, kun on tiedossa, että asioiden on valmistuttava hyvin lyhyessä ajassa. Osin tämä saattaa johtaa hätiköintiin ja huolimattomuuteen, mutta tässä sessiossa se tuntui lähinnä johtavan ripeään päätöksentekoon ja määrätietoiseen työskentelyyn etenkin projektin loppuvaiheessa. Siksi siis en osaa edes sanoa, olisiko tämä albumi merkittävästi parantunut, mikäli aikaa olisi ollut enemmän. Ehkä tällä ei kannatakaan spekuloida liiaksi. Tyydyn vain toteamaan (ja uskoakseni puhun koko työryhmämme puolesta), että olen äärettömän onnellinen, että seuraavaan levyyn on käytettävissä niin paljon enemmän aikaa.

Lähteet

Borg, Bobby 2008. The Musicians Handbook: A Practical Guide To Understanding The Music Business. New York: Billboard Books, an imprint of Watson-Guption Publications.

Gramex 2012. Tekijänoikeuskorvaus on palkkaa työstä ja yrittämisestä. [Verkkodokumentti.] Helsinki: Tekijänoikeusjärjestö Gramex. Saatavuus <http://www.gramex.fi/fi/taiteilijat_ja_tuottajat> (luettu 20.4.2012)

Hirschhorn, Joel 2004. The Complete Idiot's Guide To Songwriting. New York: The Penguin Group.

Ryhänen, Mika 2005. Gimmel-projekti 2002-2004. Opinnäytetyö. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Teosto 2012. Tilitysaikataulu. [Verkkodokumentti.] Helsinki: Säveltäjien tekijänoikeustoimisto Teosto ry. Saatavuus <<http://www.teosto.fi/fi/tilitysaikataulu.html>> (luettu 20.4.2012)

***Sydän edellä* -CD-levy**

Raidat:

1. Anna mun mennä
2. Uusivuosi
3. Vahtikoira
4. Kirje
5. Suljen silmät
6. Sä teet historiaa
7. Sydän edellä
8. Valmis
9. Sä et voi
10. Leikisti
11. Merenneito